

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visose Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JOURNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
Leidžia K. Uckus
Redaguoja A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Mooca, 424

6-ti metai,

Brazilija — São Paulo, 1935 m. Novembro—Lapkričio 16 d.

Nr. 46 (281)

Buriasi nauja karo audra Afrik. tarp angliu-italu

Guzdina komunizmo baubų

Pereitą savaitę kaikurie Brazilijos laikraščiai paskelbė, kad Rio de Janeiro mieste ten apsigyvenęs senas Brazilijos revoliucionierius Luiz Carlos Prestes. Tos naujienos pagauti, naciūnaliai dabar turi darbo šaukti, per savo laikraščius apie komunizmo pavojų Brazilijoje. Komunistų vadas jau organizuoja savo „armiją“ kelti revoliuciją ir versti valdžią, dėl to esą visiems patriotams reikia vieningai stoti kovon prieš komunistus, nes jau esą komunistinis pavojus čia pat.

Stiprūs politiniai vejai

Rio de Janeiro estade pradėjo pusti stiprus politiniai vejai dėl estado gubernatoriaus rinkimų. Gubernatorium išrinktas Protogenes Guimarães. Jaučiama estade neramumai. Kairiuose vietose sustiprinta kariuomenės sargyba pastatyta.

Komunistų areštai Amazonoj

Amazonos policija padarė keliošimčių komunistų areštų. Laikraščiai rašo, kad komunistai ruošiasi kažkokiam šturmui.

Mėsa, kava ir anglis Italijon

Šiomis dienomis laivas „Neptunia“ išvežė iš Brazilijos didelį kiekį mėsos, kavos ir 40 tonų anglies Italijon.

Nuskendo kunigas

Šiomis dienomis netoli Petrapolio vienoje fazendoje važinėjosi upėje loteliu kunigas Rogerio ir besivažinėdamas apvirto ir nuskendo.

Gelžkeliečiai laimejo streiką

Pernambuco estado gelžkeliečiai reikalaudami didesnio atlyginimo paskelbė streiką ir jį laimėjo 30% algų pakėlimu. Tai vieningos kovos vaisius.

Surado daug ginklų

Paranos estade Marechial Malles mieste surasta paslėpta daug ginklų. Policija visus ginklus paėmė savo žinion.

Demonstracijos prieš fašizmą

Bello Horizonte, Minos estade, po vienos nakties, atsirado beveik ant kiekvieno namo tokie parašai „šalin integralizmas“.

Sušaūdė 4 Islamo kunigus

Sovietų Rusijoje tapo nuteisti sušaudyti 4 Islamo tikybės kunigai, kurie skelbė tą religiją žmonių tarpe ir kurdė gyventojus prieš sovietų valdžią.

Vyskupai kursto žmones

Meksikoje tapo suareštuotas vyskupas Navarieto ir keli kunigai, kurie kurdė gyventojus kelti riaušes prieš valdžią. Pas juos rasta kompromituojančių dokumentų.

Lietuvos pasieny sutraukta daug vokiečių kariuomenės

BRAZILIJA PRADEJO KOVOTI FASIZMA VISAIS BUDAIS

Egiptas italu sukurstytas pradėjo bruzdėti prieš angliu

Šiomis dienomis sukrėtė Didžiosios Britanijos ištikimumą prasidėję neramumai Egipte. Egipto bruzdėjimas prieš angliu atkreipė visų dėmesį. Pradeda braškėti Anglijos imperijos galybė su jos dominuojančių kolonijų bruzdėjimu. Jeigu neramumai Egipte nesiliaus prieš angliu, smarkiai paaštrės santykiai tarp angliu ir italu. Kas žino, gal iš čia ir sprogs ta didžioji bomba, kuri žada sugriauti Europos civilizaciją? Iš Londono pranešimai sako, kad Egipte prasidėję bruz-

dėjimai prieš angliu yra priežastis italu kurstymų. Mat, Mussolini įlindo į slastas Afrikoje, bando sukelti Egipto nacionalistus prieš angliu, kad sukelti naują audrą Afrikoje ir išvaduoti savo kailį. Angliu-italu santykiai nuo to smarkiai paaštrėjo ir yra pavojaus, kad tarp angliu ir italu gali prasidėti ginkluotas susirėmimas. Kaip kasdieną Europoje darosi vis tamsiau. Naujas karo pavojus yra dienos klausimas

Vokiečiai atsisako dirbti su Klaipėdos kr. Direktorija

Kaip žinoma, lietuviai pravedė 5 atstovus Klaipėdos kr. seimelin, o vokiečiai 24. Vokiečiai turėdami daugumą, nori turėti ir visą vokišką valdžią. Gi Direktorija sudaryti pavesta lietuviui Borchertai. Vokiečiai prieš tai protestuoja ir suvienytą vokiečių partija pasiuntė krašto gubernatoriui Kurkauskui savo pareiškimą, kad jie, vokiečiai, atsisako pripažinti ir dirbti su Borcherto sudaryta direktorija. Taigi Klaipėdos klausimas vėl tampa aktualus ir pasaulio spauda vėl pradeda rašyti apie Klaipėdą ir Lietuvą. O vokiečiai į Lietuvos pasienį sutrau-

kė per 150,000 kariuomenės ir dar siunčiami Hitlerio smogiamieji būriai, kurie koncentruojami visa panemune. Šitos apstovos verčia susirūpinti Lietuvos rytojaus diena. Lietuva atsišaukė iš po pasaulinio karo grūvėsių, vėl gali virsti grūvėsių ir pelelių krūva. Tas, žinoma, daug priklausys nuo didžiųjų valstybių, ypač nuo Anglijos ir Sovietų Rusijos. Bet ar šiaip ar taip, stovime šiandieną didelės Europos tragedijos angoje. Tuo labiau dar ji rodosi neišvengiama, kuomet pradėjo burtis nauja audra pietuose ir Afrikoje.

Brazilijos parlamente sesidarė anti-fasistinis blokas

Laikraščių žiniomis, Parlamente susidarė anti-fasistinis ir anti-imperialistinis blokas iš 21 atstovo, kuris kovos su augančiu fašizmo pavojumi. Laukiama, kad šitas blokas pasieks 100 parlamento atstovų. Šitas blokas pasiryžęs ginti šalies demokratines laisves. Atstovas Café Filho pareiškė žurnalistams, kad sudarytas antifasistinis blokas kovos prieš fašizmą, kuris kas dieną kelia savo galvą prieš darbininkus ir šalies demokratines laisves. Fašizmas stūmia Braziliją imperialistų glėbin, sako atstovas, dėl to kiekvieno

demokrato pareigą kelti protesto balsus ir kovoti su fešistais. Anti-fasistinis parlamento atstovų blokas paskelbė savo manifestą, kuriame griežtai pasisako prieš fašizmą, prieš imperialistinį jungą, už plačias demokratines laisves.

Fašizmo įsigalėjimas kituose kraštuose parodė savo vaisius. Dėl to ir Brazilija, vengdama to, ko sulaukė Vokietija ir Italija, pasiryžo užkirsti fašizmo augimui kelią ir išgelbėti kraštą nuo usjručių.

Mussolinio fašizmas bus palaidotas Afrikoje

Abisinijos kariuomenė dar nedarė nė vieno didesnio puolimo prieš italus; jie da vis ruošiasi labai didiam mūšiniui. Italai gi žingsnis po žingsnio žengia gilyn Abisinijos teritorijon. Šiomis dienomis įvyko labai aštrus susikirtimas italu su abisiniais netoli angliu Somalijos, prie Tafan. Abisinijai čia krito 300 žmonių, italu 15 užmuštų ir 63 sužaištų. Šiaurinėje Makalė dalyje abisiniai užpuolė ginklų gabentojus, atėmė daug ginklų iš italu, ir

daugybė italu kariuomenės čia krūto kovodami su abisiniais. Ateinančią savaitę ruošiamasi prie vieno didžiausio iki šiol mūšio, kuris žada įvykti pietų Makalė dalyje. Pranešimai sako, kad toji kova bus baisi, nes prie jos seniai ruošiamasi. Jau antras mėnuo kaip karas pradėtas, bet dar jo galo nesimato, da tik pradžia. Bet jau galima tvirtinti, kad Afrikos avantiūroje Mussolini palaidos savo fašizmą. Nepasitenkinimas Mussoliniu vis didėja.

Atentatas Kinijoje

Tientsin, Kinijoje, tapo nušautas maršalas Sunšangfan, buvęs Jaungtsie provincijos gubernatorius. Ji nušovė kinietė moteris, kuomet maršalas ėjo melstis. Toji moteris yra dukterė generolo Sung-Pfu, kuris neseniai buvo sušaudytas maršalo įsakymu. Šitas atentatas yra kerštas už tėvo nužudymą.

Dar neatėjo valanda suduoti italams lemiamas smūgis

Abisinijos karalius pareiškė žurnalistams, kad dar neatėjo valanda suduoti italams lemiamas smūgis, bet jau ji esanti netoli. Abisinų karo taktika yra tokia, kiek galint tęsti ilgiau karą, nušalinti italus, o paskui jiems suduoti ir sutrupinti jų galybę. Mussolinio galybė esą jau daug sumažėjo. Nepasitenkinimas viršija entuziastus o jei da ilgiau pavargs italai, tai Mussolinio galybės neliks.

Anglijos parlamento rinkimai

Lapkričio 14 d. visoje Anglijoje prasidėjo parlamento rinkimai. Rinkimus laimėti turėjo didelis šansas darbiečiai (Darbo Partija) bet kaip rezultatai parodys, tai nežinia. Dabartiniai Anglijos parlamento rinkimai daromi labai svarbiame momente. Nuo naujos Anglijos valdžios priklausys visa pasaulio politika. Tačiau angliu parlamento rinkimais domisi visa Europa.

Popiežius už svetimų žemių grobimą

Popiežius pasisakė, kaip jis žiūrį į karą Afrikoje. Karas gal ir nereikalingas, jis sako, bet Italijai reikalingi Abisinijos žemės plotai. Todėl, girdi Anglija turi padėti Mussoliniui užimti Abisiniją ir tuomet karas pasibaigs.

Atvyksta J. Steponaitis

Lapkričio 21 d. į Santos atvyksta laivu „Monte Olivia“ J. Steponaitis, vėlionio B. Steponaičio brolis.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

K. Jukna, A. Ramoška, T. Tarila, J. Greičius, K. Radzevičius, V. Borusevičius, J. Strazdas, J. Žickus, T. Juchnevičius, A. Šmigelskas, J. Šinkaitis, J. Dankauskas, J. Junka, T. Tamulis, Ig. Pavilionis, E. Jurelis, B. Petrašiūnas, J. Rink. ir E. Mišk. — laikraštis.

Pardavimas

Labai pigiai parduodama batų dirbtuvė visa, arba atskiri dirbtuvės įrankiai, kaip kurpaliai ir k. vyriškiems batams. Kreiptis rua Newton Prado, 88.

Apžvalga

RESPUBLIKOS ŠVENTĖ

Vakar, Lapkričio 15 d., Brazilija atšventu 46-tuosius respublikos paskelbimo metus. Brazilija buvo ilgas metus imperija. Jos imperatoriai buvo portugalų kilmės didžiūnai, kurie daugiau dėmesio kreipė į patį sostą, negu į šalies reikalus. Dėl to ir kilo šalyje sambruzdis, atsikratyti svetimų karalių ir Braziliją paskelbti respublika. Kas ir buvo padaryta 1889 metais lapkričio 15 dieną. Paskutinis Brazilijos imperatorius buvo Dom Pedro II. Atsistatydinus imperatoriui, tuojau buvo sušauktas parlamentas naujo šalies šeimnininko — prezidento rinkimams. Pirmuoju Brazilijos prezidentu tapo išrinktas Deodoro.

Pirmuosius 40 met. Brazilija buvo valdoma respublikonų partijos. Bet 1930 metais padarytas sukilimas Getulio Vargas vadovaujant, nuvertė respublikonų partijos vyriausybę ir valdžią paėmė demokratai. Po keturių metų provizorinio valdymo, tapo paskelbti rinkimai ir Getulio Vargas šalininkai laimėjo rinkimus ir jis pats taip pat tapo išrinktas šalies prezidentu. Mes, kaip svetimšaliai, turime būti šios šalies vyriausybės lojalūs ir gerbti to krašto įstatymus, kur gyvename emigrantais.

PROTESTAS PRIEŠ KĄ?

Beveik nuo pat pradžios šių metų prasidėjusios intrigos ekstra-patriotų tarpe, da ir dabar nesibaigia. Prūsingai, tos intrigos pasiekė tokį laipsnį, kad vieni kitus per spaudą, susirinkimus, posėdžius svaido biuriaisiais neapykantos žodžiais; vieni prieš kitus kelia protestus, pasmerkimus, rezoliucijas. Ir tai derosi pačių patriotų tarpe. Tai ko norėti iš jų, kad jie kitaip manančių nekabinėtų, nedergtų?

Pykčio ir keršto (už ką?) haliuciacijos pagauti, didžiausi kolonijos intrigantai, «lituaniečiai» nebeturėdami su kuo «kovoti», ko provokuoti, su kuo eštis (nes jau jie vieni vieni bėpaliko), tai nors nekaltą popierį darko ir ypač šiek protestų rezoliucijas rašo.

Vienas tokis protestas tilpo per reitės savaitės «Lietuvio» laidoje. Jau perskaitęs tą rezoliuciją (pasirašytą visų lituaniečių — 5 žmonių), tuojau supras, kad tai nesveikų berniokų darbas.

Juk jeigu prieš ką yra keliamas protestas ir dar jis skelbiamas laikraštyje, tai būtina turi būti pažymėta tuo protestu priežastys ir jų priežatėjų kaltininkai. Gie tuo tarpu mūsų «lituaniečiai» protestuoja prieš «kolonijos kurstytojus ir provokatorius», nepažymėdami nei vardų, nei pavardžių. O kadangi visa kolonija žino, kad didžiausi provokatoriai ir intrigantai yra «lituaniečių» sąjunga iš penkių asmenų, tai ir jų protestas yra išneštas ir laikraštyje paskelbtas, matyt, ne prieš ką kitą, kaip tik prieš save.

Vadinasi, lituaniečiai kelia protestus patys prieš save. Taip bent aišku iš jų rezoliucijos. Bravo vyrai, kad pradėdote susiprasti po truputį. Seniai jau laikas buvo prisipažinti prieš savo klaidų ir jas viešai pasmerkti.

Tai ve kaip nusipatriotino «lituaniečiai».

17 METU «TAIKOS»

Lapkričio 11 dieną pasaulis šventė 1914-1918 metų karo taikos pasirašymo dieną. 1918 metais lapkričio 11 dieną tapo pasirašyta tarp kariaujančių valstybių taika ir tą dieną vidurdienį, prieš 17 metų, nutylo mirties muzika visuose frontuose. Koks tai buvo žmonių džiaugsmas. Visi manė, kad tas karas jau buvo paskutinis. Bet pasaulis da nepasimoko iš praeities žaidimų. Dar neišdžiū-

Karas Afrik. ir Sankcijos

Prasidėjus karui Afrikoj tarp italų ir absinų(etiopų),girdime kalbant ir rašant, kad kitos valstybės pasiryžusios taikinti sankcijas kariaujančioms valstybėms. Vadinasi, kitos valstybės pamerkiamos kariaujančius, ypač puolikus, ruošiasi joms kenkti kitu būdu, sankcijom. Sankcijos tai yra vienoks ar kitoks valstybių išsikimimas į įvykių eigą, kaip šiuo sykiu — į karą Afrikoje.

Sankcijų tikslas yra tam tikromis priemonėmis sutrukdyti karą.

Būtiniausiaji karo priemonė yra ginklai. Todėl visų pirmą ekonominėms sankcijoms siekia sutrukdyti ginklų įvežimą į kariaujančią šalį. Pasaulyje yra apie dešimtis šalių, kurios plačiu mastu gamina dabartinius modernius ginklus. Jei šios valstybės sutiks užginti savo pramoninkams paroduoti ginklus kurių nors valstybei, tai šioji negalės kariauti.

Tačiau svarbu atsiminti šias dvi aplinkybės. Tautų S-gą negali panaudoti šios sankcijų rūšies tol, kol didžiausias ginklus gaminančios valstybės — Vokietija, Japonija ir Amerikos J. V. — nėra jos nariais.

Antras sankcijų tikslas sutrukdyti kariaujančias šalis įvežimą žaliavos iš kurios yra daromi ginklai. Tačiau pasaulis karas įrodė, jog įgyvendinti tokį užgynimą beveik negalima. Vokietija nepaisydama sąjungininkų blokados, reikalingą žaliavą vežė per neutralias valstybes.

Tretysis sankcijų būdas yra užgynimas betkokio eksporto į kariaujančią šalį, kuriai tuo būdu pristigs tiek maisto, tiek karinių medžiagų. Šis projektas yra iš tikrųjų fantastiškas.

KAS, PAGALIAU, KALTAS?

«Šventoji» dvasia, matyt, apšvietė protą mūsų patriotų iš Bandeirantes pastogės, kad ir jie žmoniškiau prabilo per savo laikraštį ir liepia pamiršti per savo laikraštį «partijų ir pažiūrų skirtumus» ir eiti visiems lietuviams «prie bendro kultūrinio ir visuomeninio darbo».

Kasgi tai pasidarė? Kodėl tokiu šventu tonu prašneko bandeirantininkai? Juk šito per visą jų gyvenimą negirdėti buvo. Kodėl jie visą laiką skaldė lietuvių koloniją, murkdė ją pagiežos, neapykantos ir keršto baloj, šiandien suprato negerai padarę? Kodėl jie dabar žada atsiprašyti visų ir kviečia net be skirtumo partijų ir pažiūrų vieningan darban, kuomet tas darbas reikalingas buvo pradėti daug anksčiau?

Ar tai nepasireiškia moralinė valstybinių «veikėjų» elgėstystė?

Aide daug sykių buvo rašyta A. Vainibuto, P. Lietuvio ir kitų jau seniai, kad mūsų patriotai prives koloniją prie tokio galo, kad patys turės to išsigąsti. Jie kvietė kolonijos «veikėjus» ne didinti tą baisiąją prarają, bet dirbti kiekvienam savo darbą be keršto ir neapykantos. Nes darbo yra ligvalios visiems, dirva plati.

Tačiau, tie žodžiai nebuvo išgirsti. Litėdžiai savo godumu buvo tiek

vo permirkusi žmonių krauju žemė, o jau vėl liejasi kraujas Afrikoj, o gal greit prasidės ir Europoj. Kuomet lpkr.11d. minims 17 metų «taikos» dieną, kuomet visose bažnyčiose buvo laikomos pamaldos, gienamos giesmės ir skambino varpai karo paliauboms paminėti, tai tuo laiku šiaurės ir pietų Absinijoj armotos gaudė, orlaiviai bombas spaudė, žmonės vaitojo nuo žaidimų. Tai tokia yra 17 metų tafka.

kas, nes jo įvykdymui būtų reikalingas beveik visų šalių bendradarbiavimas.

Dar yra visą eilė daug sudėtingesnio pobūdžio sankcijų. Jos nukreiptos tikslu pakirsti kariaujančios šalies finansinę būklę, atimti jai galimybę pirkti užsieniuose reikalingus daiktus tiek gyvais pinigais, tiek kreditan.

Vienas paprasčiausių sankcijų būdų yra užgynimas įvežti prekes iš kariaujančios šalies. Kitas metodas tam pačiam tikslui siekti yra valiutos suvaržymas, uždraudimas vekselinių operacijų.

Be to, dar galima vienas sankcijų būdas, būtent: trukdyti karo priemonių pervežimą į karą vietą. Tuo tikslu būtų galima uždaryti italų karo laivams Suez kanalą. Nors anglų rankose randasi Suez kanalo akcijų daug daugiau, negu kurios kitos valstybės, tačiau sutartis anglus varžo ir verčia praleisti kanalu visus laivus, vis viena su kokia veliava jie plauktų.

Suez kanalo uždarymas gali būti įvykdytas sutikus visoms šalims, kurios yra pasirašę sutartį, t. y. Turkijai, Francūzijai, Vokietijai ir Austrijai. Be šių valstybių sutikimo anglai negali uždaryti kanalo. O šios šalys nei viena nesutiks su tokiu Italijai priešingu nutarimu, jei tik Francūzija. Jeigu anglai uždarytų Suez kanalą be minėtų valstybių sutikimo, tai tuo pačiu jie sulaužytų sutartį.

Del to, kai kurių politikų nuomone yra tokia, kad ekonominėms sankcijoms tol neturės jokios reikšmės, kol anglai jų neparems ginklu. Vadinasi, tikros vienintelės sankcijos bus — ka-

apsvaigę, kad nebematė ką jie daro. Net žemiausios padarumo ribos jiems buvo svetimos. Stambias litų sumas gaudami iš Lietuvos, neva tautiškam darbu, jie ne mažiausio krislelio nepaaukojo kolonijos labui. Ir, pagaliau, apsvaigę neapsakomu godumu, priešė prė to, kad patys tarp savęs ėmė eštis. Visa tai matydami vierniausi jų tarnai, ėmė kelti buntus ir smerkti savo vadų darbus.

Jei dar anksčiau «patriotai» galėjo girtis «lietuviškais namais» ir «lietuvių sąjunga», tai šiandieną ir tuo nebegli pasidžiaugti. Viskas sugriuvo. Visos organizacijos iš jų globos pasitraukė. Kolonija dar labiau susiskaldė.

Ir verkia dabar litais penimi valstybiniai «veikėjai» likę izoliuoti nuo visos kolonijos; žiūri pro langus tuščių «lietuviškų namų» ir patys bauris savo atlikta misija už Lietuvos valstybės išdo pinigų.

Nors «vadai» ir žada atsiprašyti, bet jau jie per toli nuėjo, kad jiems būtų atleisti visi jų darbai ir vėl priimti bendran darban. Lietuviams reikia bendro veikimo ir vieningo susgyvenimo; bet jis neįvyks tol, kol iš Lietuvos plauks pinigai bendram kolonijos darbu griauti.

Ne samdyti «veikėjai», bet dirbti iš savo noro reikalingi kolonijai. O iki šiolei vadovavę lietuvių visuomeniniam veikimui žmonės, turi pasiašinti, kaip visų kolonijos blogumų kaltininkai, o darbas turi būt pradėtas kurti iš naujo vieningais žmoniškumo pagrindais. Bet kol litai ir toliau plauks, tol to pasiekti negalima bus.

A b e c e.

— Iš Aleksandrijos pranešama, kad Egipte anglai turi 1,200 karo lėktuvų. Jeigu kilis karas su italais, tai iš čia anglai plieks Mussolini.

IS LIETUVOS

Bogamazninkas dangoraižius budavojasi

Dabar pasakų pasakoti nebėra. Yra pakankamai faktų, kurie visiškai pasakas atstoja sayo įdomumu ir nenusižengia realybei. Štai kad ir iš šiauriečių gyvenimo.

Ėmė vienas direktorius įmonę statyti, susitarė su rangovų bendrove sumūrijo pamatus, pastatė sienas, uždengė stogą ir — baigtas būznis. Bet ėmė kažkas apie pamatus taukšti, sako, ant pamatų tai tikriausia ponas nemažai uždirbo. Tauškė, tauškė, kol pritauskė revizorių. Tie atkasė pamatus — ir akimis netiki: žiūri į statybos aktą — pamatai pažymėti 1 metro gilumo, pažiūri į duobę — tik 40 centimetrų temato. Ir šiaip kasė — visur 40 centimetrų ir gana. Pradėjo revizoriai kitur knaištytis — dar daugiau figlimigli surado ir surašė, kaip žmonės sako, apie 20 aktu. O kad tas direktorius gudrus žmogus, abejoti netenka: dar 1922 metais jis buvo bogamazninku ir Marijampolėje paliai bažnyčią brostvas paravinėjo o paskui išėjo į ponus ir 1930 metais jau ėmė sau dangoraižius budavoti.

Burmistras nori būti popu

Štai vėl cerkvė. Ėmė ją kadaise rusai ir pabudavo ant miesto žemės, bet pasikeitė laikai, davė dievas Sialiams tokį burmistą p. Valančių, ir liepė jis rusams nėsinti su savo cerkve lauk. Šitam sklype, sako, geriau bus sodą užveisti. Rusai — teisman. Gynė juos įvairūs advokatai, dasivarė iki tribunolo, bet vis tiek Valančius išlošė bylą ir išsiėmė vykdomąjį raštą cerkvei nugriauti. O rusai nutarė pagal savo posakį «ne mytjom — tak katanjem» gintis iki paskutiniųjų. Sako, musų batiuška neišėmė šventčiausio jo sakramento — ir negalėsite griauti. O pagal zokoną pasaulietis su savo griešnom rankom neturi teisės paliesti šventenybę. Vot ir pamokit! Jei burmistras palies sakramontą — lietuvišku Muravjovu apšauksim, Krazius Šiauliuose paminėsim. Dabar burmis tras susimislijo. Iš tikrųjų padėtis kebli: nors imk ir šventinkis į batiušką, kád turėtum bent oficialę teisę sakramentus išnešti. Pyksta burmistras ir visuomenė ant rusų, o tie pučia sau į barzdas ir juokiasi.

Kokiū būdu praturtėjo

Lietuvos vidaus reikalų ministris Čiaplikas sako, kad Lietuvoje bus išleistas įstatymas, kuris leis tam tikrom valdžios įstaigom patikrinti valdininkų turta ir nuspresti kokiū būdu tas turtas įgytas. Ypatinai bus tikrinamas užsieny tarnaujančių valdininkų turtas ir kokiū būdu jie tą turta yra įsigyję. Lietuvoj valdininkas patarnavęs keletą metų, jau jo gyvenimas užtikrintas; jis nusiperka dvarą, pasibūdavoja mūrą kuriame nors mieste ir dar keletą simtų tūkstantėlių pasideda bankan.

Kadangi žada būti toks įstatymas, tai mes braziliečiai pasiūlome porą kandidatų tokiam patikrinimui, būtent: kokiū būdu Mačiulis susitarė apie porą milijonų pabūvęs São Paulo mieste konsulu tik 6 metus? Tai pirmas kandidatas. Antras kandidatas bus Daukantas, būvęs P. Amerikoj atstovu ir per porą metų įsigyjęs didelę kavos fazendą (dvarą) Brazilijoj.

— «The Detroit Free Press» praneša, kad Fordas nutaręs neparuoti savo automobilį nei Italijai nei Absinijai. Tačiau Standard Oil of New Jersey kompanija praneša, kad ji savo biznio su kariaujančiomis šalimis nenutrauksianti.

ŽEMĖ

Senovės laikais niekas nežinojo, kaip atrodo mūsų žemė, ant kurios mes visi gyvename. Šiandien jau mažieji vaikučiai, lankantieji mokyklas, žino, kad mūsų žemė yra milžiniškas rutulys, kuris sukasi aplink save ir kartu skrieja aplink dar didesnį rutulį - saulę. Aplink visą žemės rutulį gyvena žmonės, gyvuliai, paukščiai, augalai medžiai, žalia žolės Niekas nuo žemės «nenukrinta» todėl, kád kiekvieną daiktą žemė traukia į save ir toji jėga yra didesnė (ji vadinais centrinė jėga) už tąją, kuri žemei sukantis aplink, nori «nublokšti» kiekvieną daiktą į erdvės (toji jėga vadinais išcentrinė jėga).

Ant žemės rutulio paviršiaus yra penki žemynai ir penki vandenynai. Didžiausias žemynas yra Azija, užimaš 44,169,000 kvadratinis kilometrus ploto. Toliau seka Amerika - 43 milijonus 502 tūkst. kv. kil. Afrika - 29 mil. 627 tūkst. kvadr. kil. Europa - 9 mil. 657 tūkst. kvadr. kil. ir mažiausias žemynas Australija - 8 mil. 567 tūkst. kvadr. kil. Iš šito matome, kad mūsų Europa, palyginti su kitais žemynais, tėra visai nedidelė. Tuo tarpu ilgus amžius Europa valdė beveik visą pasaulį.

Tuo tarpu vandenynai yra žymiai didesni už žemynus. Sakysim, Didysis vandenynas turi 152 milijonus 440 tūkst. kvadratinis kil. ploto. Atlanto - 81 mil 700 tūkst. kvadr. kil. ir Indijos 74 mil. 700 tūkst. kv. kil. ploto. Bendrai visi žemynai užima apie 150 milijonų kvadr. kil. ploto. Taigi viso žemės rutulio plotas maždaug turi 510 mil. kvadr. kil. ploto.

Iš šito žemės ploto mūsų Nepriklausoma Lietuva užima tiktai 56 tūkst. 66 kv. kil. Jei atgautume okupuotas sritis, tai Lietuvos plotas turėtų apie 80 tūkst kv. kil. Tuo tarpu kaikurios didžiosios valstybės užima tokius plotus: Sov. Rusija - 21 mil. 352 tūkst. 572 kvadr. kil., Kinija - 11 mil. 80 tūkst. kvadr. kil., Brazilija - 8 mil. 551 tūkst. 189 kvadr. kil., Jung. Amer. Valstyvės - 7 mil. 839 tūkst. 432 kvadr. kil. ir tt. O mažiausios valstybės yra tokios: Vatikanas - 48 ha, Monako. - 1½ kvadr. kil., Andora - 453 kvadr. kilom. ir tt.

Iki žemės centro (vidurio) yra 6,378 kilometrai. Taigi, norint pereiti visą žemę skersai, reiktų iškasti 12,756 kilometrų šulinį. Pusiaujų ilgis - 40 tūkst. 70 kilom. Vadinais tiek kelio reikia padaryti, norint apkeliauti aplink žemę. Visas žemės ru-

tulys turi 1,083,260 milijonų kubinių km. tūrio (1 trilijonas, 83 bilionai 260 milijonų) ir seviria beveik 6,000,000,000,000,000,000 tonų (6 seksilijonai). Ot tai sunkumėlis! O mums juk jau vienas tonas (1,000 kilogramų) atrodo nemenkas svoris.

Žemė apsisuka aplink savo ašį per 23 valandas, 56 min. 4 sek. Žemės paviršiaus vietos, esančios netoli pusiaujo, sukasi greičiau, tuo tarpu, kai ašigalis stovi beveik vietoje. Kadangi pusiaujas turi apie 40 tūkst. kil. ilgio, o žemė apsisuka maždaug per 24 val., tai visi daiktai, esantieji prie pusiaujo, skrieja per sekundę po 465 metrus. Lietuvoje, sukantis žemei, skriejama maždaug go 270 metrų per sekundę.

C. C e m k u s .

SKRAIDYMAS ORU PRIES 800 MT.

Prieš trejus metus buvo minimos 150 metų sukaktuvės nuo pirmo pasisekusio (prancūzų brolių Mongolfje su galvotu balionu) bandymo skraidyti oru. Bet pati oru skraidymo idėja žmonėms buvo kilusi daug anksčiau. Pasirodo, kad jau beveik prieš 800 metų buvo daromi bandymai oru skraidyti. Vienas toks, tiesa, nepavykęs, ir tragiškai baigėsis bandymas užregruotas senuose Konstantinopolio miesto metraščiuose. Tai buvo 1161 metais, turkų sultono Kildiš-Aslano II-jo atsilankymo pas graikų imperatorių Emanuelių komneną Konstantinopolio metu. Vienas iš sultono palydovų, kurio vardo ir pavardės metraštis nemini, pareiškė padarysias oru skraidymo bandymą - nuo miesto ipodromo bokšto perskrisias per aikštę ir laimint gairi nusileisias.

„Jis stovėjo viršuj bokšto, - pasakoja metraštis, - apsiautes ilgu baltu apsiaustu. Kai kurios apsiausto dalys buvo aptemos ant išlenktų lanko pavidalu karklo lazdu. Drašuoelis rengėsi skristi oru panašiai laivui, kuris plaukia vandeni. Jo apsiaustas turėjo tarnauti jam, kaip laivui būrės: vėjas turėjo pripūsti aptemptas ant lankų apsiausto dalis ir išlaikyti lakuną ore. Visų akys buvo nukreiptos stovintį bokšte drašuoelį, minia, ne kantraudama, šaukdė: „Skrisk! skrisk!“ arba: „Ar ilgai tu versi mus laukti? Ko lauki, ko neskrendi?“

Imperatorius, nesitikėdamas, kad

Lietuvos dabar tikrai nebepažinti. Viskas pasikeitė. Net ir šventės, kurios anksčiau buvo švenčiamos, dabar jau visai kitaip švenčiamos ir turi kitokį pobūdį. Štai dabar kokios yra šventės Lietuvoje anot Keleivio korespondento iš Kruonio.

Rugsėjo mėnesį yra tokia diena - «8». Anksčiau tą dieną buvo, anot Kruonio žydėlių, «ant visų bažnyčių šventa». Kunigai ir kalendorius ją vadino «Panos Marijos nerodzenija», o žmonės - savaip: «Takinė, Siluva», «Sėmenė, Ašpažiukė», ir dar kitaip - žiūrint koks kraštas. Dabar, jau penki metai, ši šventė švenčiama jau kitaip. Bažnyčiose per pamokslus neminama Pana Marija, nei jos «šventas» gimimas, nei velniai, kurių galybė jos sūnus pergalejo; ne, visa tai jau užmiršta. Dabar vietoj Marijos ir velnių,

minimas Vytautas, «taušos vadas» Smetona, priešai vokiečiai ir retkarčiai, lenkai ir tt. Ir eisenose ne bažnytinės vėliavos ir ne zakrastijonas su šventakupriais komžose, bet įvairios tautinės vėliavos, žalios uniformose išdidūs, kaip kalakutai, jauna lietuviai, o rudose ir pilkose iškėlę galvas šiauliai ir be uniformų - seniai tautininkai, vienybininkai, VVS, kartais pavasarininkai, zitiētės ir tt. Ir eina tokia aisėna ne šventoriais, ne prie kryžių, bet prie cementinių smailiųjų paminklų, prie plono aukšto vėliavos stiebo rinkoje, kartais ant kapų, paskum į mokyklą ir tt. Tokią eisėną veda, dažniausia gaisrininkų orkestras, o seką ją didelė žioplaminia, o jei diena ūkanota, tai ją pavaduoja koks tuzinas žyduku... Kur eisėna sustoja, kas nors turi kalbėti; taip jau priimta. Ką kalbēt - nesvarbu, bile «su entuziazmu», su «valio».

Matote, «8 rugsėji» dabar jau «Tautos šventė». Ta pati, kurią prieš 10 metų šventėme 15 gegužės, paskui 15 rugpiūčio, dabar 8 rugsėjo (mat, tą dieną Vytautas čiut čiut neapsikarūnavojo). Na, dar po 10 metų, tikriausiai, vėl švenšim 15 gegužės (Steigiamojo Seimo susirinkimo dieną).

Šimet su tomis šventėmis jau biskį ramiau. Pereitais metais tai šventėm: nepriklausomybės šventė, medžių sodinimo, motinos diena, jūros diena, Vilniaus diena, eucharistijos 3 dienas, jaunlietuvių saskrydžio 4 dienas, «tautos vado» 60 metų sukaktuvės, «Tautos šventė», kariuomenės šventė, «pervarsmo» ir dar tur būt ne visas galėjau įvardinti. Šimet, sakau, lyg truputį ramiau: «jūros dienos», saskrydžių tiek nebuvo.

Ną dėl švenčių prašau nesidvyviti: žinote gerai, kad lietuvis mėgsta švesti. Ir kodėl jam nešvesti? Gerai dar, kad pas mus žmonės sutinka tingniauti be premijų; o tai reikėtų, man rodos, už tai da premijas mokėti. Juk daug logiščiau būtų, kad žmonės nedirbtų, negu darbo vaisius dagintų arba skandintų, kaip daro kituose kraštuose. Tad kodėl nešvesti, kai visko pilna ir nėra kur padėti? Vokiečiai neperka, sako, atiduokit Klaipėdą tada pirksim. O mes atsakome: «Geriau žąsis esime patys ir stovėsime Klaipėdos pajūry». Na, ir skutame žąsieną... Dabar jau kai kur ūkininkai ir savo bėrnams duoda nenugriebto pieno, kas prieš kalš metus buvo rentenybė...

Villa Zelina

Žemės sklypai be nušimėčių ilgam išsimokėjimui po 30\$000 mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didėle nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreipiantis visomis dienomis vietoj - kontoroj Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

(Tąsa iš 45 nr.)

O ši pavasarį tai kitaip nebus, kaimyn; kaip pačiam į Zagrę šalia įsikinkyti, juokais baigė kaimynai.

Namie vėl visa šeimyna pasitiko Jokūbą. Vaikai apsidžiaugė, žmona gį supuko.

— Ir pirkaei gi tu tėvai, tik svietu ant juoko. Anas kad ir parkuotas, bet visgi į arklį užnešė, o šitas...

Kumelys apstotas dairėsi į visas puses, o paskui suzvėngė neiškiu, tokiu nesmagiu, balsu. Krūptelėjo Jokūbienė.

— . . . negi velnio bus apstotas. — Eik jau tu man, boba! — pyktelėjo Jokūbas. — Tau vis kaip varnai krankiti! — Nuvedė kumelį į daržinę, pririšo kampe ir numetė šieno.

Taip Jokūbas isigyjo antrą arklį. Šerdamas iš visų pusių apžiūrėdavo kumelį, - norėjo Jokūbas save įtikinti, kad ne taip jau menkas kumelys. Tačiau pavasarį išėjus į laukus, gyvas vargas buvo Jokūbui su kumeliu. Viduryje vagys persimesdavo kumelys ir: - nei toliau arti, nei ant pečių užsidėjus kumelį namo nešti.

Šaltas prakaitas išmušdavo Jokū-

KAZYS BORUTA

IŠ DUOBĖS Į DUOBĖ

bui kaktą ir drebančiomis rankomis žiūrėjo, kaip kumelys šonais muša.

Vargas buvo Jokubui ir su sėkla. Pornykštė dar buvo neatiduota, kaimynai gi pripylė aruodų neturėjo, kad galėtų skolyti be galo; o viršaitis išjuokė Jokūbą, kad menkas ūkininkas, jei sėklos trūksta, ir taip Juškai nuo galvos plaukus nusirovęs pasėk arimuose.

Per ašaras prisiprasė pas vieną kitą po gorčių ir skystai užsėjo lauką stambiai prakaitų aplaistytą.

Taip sunkiai praėjo metai.

Nelengvesni buvo ir antri. Jei bent kumelys į arklus išaugo, kramtė daržinės kampe šieną, o Jokūbas su spragilu menką derlių kėlė. Aplink, kaip ir pirmiau, vaikšėjojo pūnys, keikėsi Jokūbas ir šaltyje drebėjo kumelys. Šeimyna gį kaip buvo, taip ir pasiliko duobėje, tik šalia duobės atsirado keletas medžių.

Praeitą žiemą skolon iš girios gavo. Kreivus, šakotus. Liemeningasis eglės vokiečiai Nemunu išplukdė, o paskui ir patys, kaip sniegas ištirpo. Prisiminęs koikė juos Jokūbas, bet buvo per vėlu: giria pats vokiečiams kirto.

V.

Rudenį, vokiečiams išsikrausčius, laisvesnis gyvenimas valsčiuje pasidarrė.

Sėkmadieniais valsčiuje rinkosi žmonės kuopomis kalbėjo, būrėsi, džiaugėsi, koliojosi ir visokias naujienas pasakojo.

Juškai buvo nepratęs tokias laisves matyti ir žiūrėdavo, ar iš kur nors vokiečių žandaras, ar kazokassprendė, bet nei vienas nei antras nesirodė. Čia pat sužinojo Jokūbas kodėl nesirodu, nes tiek caras, tiek kaizeris sprandą per karą nusi-

ko, ir dabar žmonės gali patys, kaip nori, tvarkytis. Nesitikėjo Jokūbas, kad be valdžios būtų galima gyventi, nors iš valdžios, kaip iš tėvo dangiško, nieko gero nelaukė.

Tačiau kiekvienas sėkmadienis vis neramesnis buvo valsčiuje. Žmonės jau ginčijosi dėl valdžios: vieni ir kiti norėjo savo valdžios; bet vieni tikros valdžios, o antri paprastos, lengvos valdžios.. Jokūbas pats nepajuto, kaip jo širdis prie antrųjų pakilo, ir Jokūbas išsprendė, kad geriausia, jeigu jokios valdžios nebutų.

Taip metė Jokūbas į suveigas veikėtojas, knisosi savo žemėje, akmenius rankiojo ir pamatus trobai patiesė.

Pamažu Jokūbas ėjo į vėžes ir iš duobės, gal būtų, būtų išvažiuves, jei ne nauja nelemta žinia. Ta žinia buvo paprasta. Valdžia susidarė be valsčiaus žinios ir reikalavo mokesčius mokėti bei kariuomenėn stoti. Nerimas apėmė valsčių ir žmonės išsprendė, kad naujas karas bus.

Parėjo tą sėkmadienį Jokūbas namo kaip ne savo kojom.

(Bus daugiau)

Lietuvos Naujienos

Visa šelma kalėjiman

Siauliai. Padubysio policija, gavusi žinią, kad Užėliausių kaime varoma naminė degtinė. Ji nuvyko ir pas pil. Vainora padarė krata, ir rado visą statinę brogos ir kelis butelius jau pagamintos degtinės.

Rugsėjo 14 d. Šiaulių apylinkės teismas Vainorių Antaną, jo žmoną Michaliną, ir du sūnus nubaudė po 8 mėnesius kalėjimo ir 1,000 litų.

Išrado receptą nuo krizio, bet pa-puolė bėdon

Tūlas Boruchovičius Šiaulinose turėjo dažų fabriką. Pernai reklamuosi išradęs būdą apsaugoti nuo krizio. Jis gyrėsi rašęs apie savo išradimą žymiesiems pasaulio politikams, ir kaikiuriuose laikraščiuose tilpo jo paskalbėjimai su korespondentais.

Siomis dienomis kriminalinė policija sulaukė Boruchovičių už tai, kad Jis Lietuvos Bankui davė vekselius su nesamų asmenų parašais, kuriuos pats padirbo, kad gautų kreditą. Jis iš bankos išgavo apie 23,000 litų. Kadangi vekseliuose pasirašė ir pats Boruchovičius, tai pinigai bus išskomi iš jo. Boruchovičius turė dvejus mūro namus. Jam iškelta byla už paraišų klajokimą.

Siauliečiai juokiasi, kad čia tat ir buvo svarbiausias Boruchovičiaus išradimas, kaip apsaugoti krizio...

Autobusas su maldininkais apsiwertė

Krakiai. Iš Ukmergės į Siluvą su maldininkais važiuo autobusas. Netoli Krakų miestelio kelias buvo labai įmirkęs ir autobusas apsiwertė su vi-

sais maldininkais. Autobuso langai sudužo ir autobusus gerokai aplamdytas, keli maldininkai sunkiai sužaišti.

Kupiškų atgyja 1905 metų dainos

Lietuvoje pradėjo aigyti 1905 m. revoliucijos dvasia. Štai, Kupiškio miestely dažnai galima girdėti jaunus vyrus dainuojant:

„Žandoras,
kad ji golas,
Mum neduoda givint...“
Arba „Sukilkim, sukilkim“, ir taip panašiai.

Inkvizicija mokyklose

Tauragėj komercijos mokyklos kapelionas kun. B. Baranauskas įsakė visiems mokiniams eiti išpažinties. Prie to dar pagrąšino. Girdi, kas neisias išpažinties, tam teksią nukentėti pažymio atžvilgiu.

Negalima priversti mokintis religijos

Vienas Mariampolės gimnazistas VIII klasės mokinys per notarą pasiuntė savo gimnazijos direktoriui raštą, kuriuo jis atsisako nuo Rymo katalikų bažnyčios ir prašo neversti jo mokytis religijos. Direktorius, pasitaręs su pedagogų taryba, atsiklausė Švietimo ministeriją. Švietimo ministerija irgi nebežino kaip pasielgti ir

VERTIMAI

Pasų, metrikų ir kitokių dokumentų vertimai portugalų kalbon, prašymų, liudijimų, pareiškimų rašymai; padaromi dokumentai išėmimui darbo knygutėm ir vidaus pasams (Cart. de Identidade) ir kiti dokumentai paruošiami įvairioms reikalams. Kreiptis rua da Mooca, 424.

Companhia Parque da Mooca

Parsiduoda lotai žemės ir namai. Vietoj stotis, bondės, omnibusai, sviesa ir vanduo. Lotai ilgam išsimokėjimui po 48\$000 mėnesiui ir tinka Fabrikam ir sandėliam nes randas prie pat gelžkelio. Suinteresuotiems kreiptis: V. Prudenti, rua Capitão Pacheco, Cehaves, 67, pas Izidorio Vicente Silverio. Telf. 3-0524, arba V. Zelina Av. Zelina, 24. Neapžiūrėjus mus, kitur nepirkite. J. Augustis.

PASTABA. Suinteresuotus žemės pirkimu, atstblankant į mūsų raštine prašom atsinešti šį skelbimuką.

už klausė valstybės tarybą, kad išaiškintų, kas tokiais atsitikimais darytina. Valstybės taryba yra išaiškinusi, kad verti tikybą mokytis valstybės konstitucija ir įstatymai neleidžia.

Nepaprastas įvykis Šiaulių mieste

Siomis dienomis į Šiaulių apylinkės teismą, kaip bylą dalyviai, buvo atvesti keli kaliniai iš sunkių darbų kalėjimo. Prie kalinio Barvičiaus pripuolė Veronika Klušienė ir ji pabučiavo. Prižiūrėtojai padarius pastabą, Klušienė atsikirtė, kad niekas neturįs teisės uždrausti jai bučiuoti mylimą žmogų. Vedant kalinius iš teismo, Klušienė vėl išimaisė į jų tarpą ir vėl omė bučiuoti kelinį Barvičių. Prižiūrėtojai norėjęs besibučiuojančius perskirti, Klušienė smogė jam kumščiu į veidą ir spyrė koia. Už visa tai jai dabar iškelta teisme byla, kurios suidomumu laukiama.

Didina Raseinių kalėjimą

Prieš kelis metus Raseiniuose buvo pastatytas didelis kalėjimas. Bet dabar jis pasirodė jau permažas ir jis pradėtas jau didinti. Padidinimo statybą veda rangovas Peras.

Pirmas oro traukinys Lietuvoje

Sekdami Sovietų rusus, Lietuvos lakūnai irgi sugalvojo oro traukinį. Toks traukinys susideda iš kelių sukabintų sklandituvų, kuriuos tempia motorinis lėktuvas. Tas traukinys buvo išlėkęs į Pabaltijos-velstybes pa-

Parsiduoda Namas

Villa Belloj, gražioje vietoje, prie pat vaistinės ir dentisto parsiduoda namas Rua Primavera, 53. Dėl sąlygų sužinoti ten pat, arba telefonu 5-0204 šaukti Franc sco.

sirodyti kaimynams.

Sugrįžus traukiniui į Kauno aieportą, lakūnas Pyragius su savo valdomu sklandituvu parodė žiūrėtojams keletą įdomių „štukų“. Jisai ore atsikabino nuo velkamojo orlaivio ir omė daryti mirties kilpas vieną po kitos taip, tarytum jis būtų ne ore, neskandive, o paprastame vandens balseine. Taip besivartydamas palengvėle nusileido aerodroman. Kauno visuomenė tokio sugebėjimo laikytis ore sklandituvu dar visai nebuvo mačiusi.

Remontas Kauno kalėjime

Kadangi naujas kalėjimas nestatomas, tai remontuojamas senasis. Dabar vedamas centralinis šildymas, o Kęstučio gatvės pusėje ant dalies rūmų statomas dar vienas aukštis, kur bus įtaisyta dfrbtuvės.

Skaitydamos

Aidą,
žinosi
Viską.

Paieskojimai

Aš Juozas Girckus paiieškau Prano Gracionio dėl svarbaus reikalo. Girdėjau, kad jis gyvena Curitiba mieste, Paraná estade. Kas apie jį žino kur rāndasi bei jo paties prašau pranesti šiuo adresu, už ką būsiu labai dėkingas: Juozas Girckus, rua da Mooca, 424. S. Paulo.

Paieskau Leonorą Genytę, su tėvais atvykusią iš Utenos apskričio Brazilijon 1926 m. Girdėjau, kad ištekdėjo už Juozo Zigmantavičiaus S. Paulo mieste. Ji pati ar kas pažįstamų perskaitęs šį skelbimą prašau atsiliiepti šiuo adresu: Sr. J. Zigmantavičius, Juneal 1461. Buenos Aires, Argentina.

Dėmesio

Užkrečiamas (lyties) ligas visokias įsisenėjusias žaizdas ir kitokias odos ligas pagydau trumpiausiu laiku. Taipogi gydau ir kitokias ligas su savo vaistais. Apžiūrėjimas, patarimai ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bile kokia valanda

VILLA ZELINA, PALEI BAŽNYCIA, 9 NUMERIS.

FELCERIS

Garlo

Bondės nuo Largo da Sē, 32. Autobusai nuo seno Turgaus.

Medicina ir Chirurgija

Dr. Paulo Licciardi

Moterų, Veneriūės ir Odos ligos. Sifilis. Stiprus ir kroniškas Reumatizmas. Kojų ir vidurių skaudulniai. Ekzema. Viskas pagydoma be operacijos.

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Vyksta pašauktas į namus. Telefona: 5-4175. Konsultorija ir Rezi-dencija: Rua Silva Pinto, 444. Priėmimo valandos: nuo 11 iki 12 val. d. n. nuo 4 iki 6 val. vak. PASTABA: Visomis dienomis nuo 7 iki 10 v. v. ligonius apžiūri už dyką Rua Silva Pinto, 259(Bom Retiro).

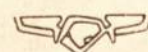


SIUVYKLA

LIETUVA

Kazio žebrausko
Rua Duque de Caxias, 63

Siāvame vyrišku: rūbus pagal paskutinių madų (figuring). Darbas garantuotas ir Tautiečiams darome nuolaidas. Medžiagų pasirinkimas taipgi yra vietinių ir užsieninių.

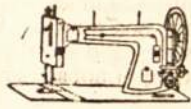


Adresas: rua Duque de Caxias, 63
SÃO PAULO

Dėmesio

Pasų metikų ir kitų dokumentų Pirtimai iš lietuvių ir kitų kalbų o tugalų kalbą — Paruošame pile vėbės dokumentus, Carteiras de Identidade, Chamadas. — Rašome laiškus, kontraktus, prašymus, pareiškimus, kopijas, ir kt. Reikalui esant, siųpkitės
Rua da Mooca, 424 S. PAULO

Siuvamos Masinos



Padėvėtos siuvamos masinos, beveik naujos, pigiausiomis

kanomis, tik

CASA ADÃO
R. Conselheiro Ramalho, 274
Campus Av. Brigadeiro Luiz Antonio
Telefonas: 7-6191.
Persiuntimas interioran mūsų sąskaiton
Bondes: 3, 5, 30, 47.

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsižvelgdamas į sunkų laiką, nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000; gryo aukso danties vainikėlis 4\$0000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.
Neturintiems traukiame dantį už 3\$ ir pridėdame veltui vaish skausmui numalšinti.

FOTOGRAFAS IS KAUNO GILUC

savo menišku darbu dar moderniškias visokių rūšių fotografijas iš geriausias užsieninės medžiagos pagiginta kaina.
Be to, eurpiečiams daroma nuolaida.
Adresas: Rua José Paulino, 118a
Bom Retiro.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinigus siųsti įvertintam laiške adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

Siuvykla

MARIAMPOLĖ

Antano Nizevičiaus

Priima vyriškų rūbų užsakyimus ir darbą atlieka pagal užsakytojo pageidavimą. Darbas garantuotas ir pigus. Pasirinkimas medžiagos yra vietinės ir užsieninės pagal visokių kainą. Tantiečiams su nuolaida.

Rua Taquary, 24.

(kampus Mooca)

DAKTARAS A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampus rua Boa Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingose nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų — 6\$000

BUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

Vaistinė PASSERINI

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patanaujame ir naktį!

Rua Dr. Silva Pinto, 263
(Bom Retiro).
Telephone 5-3584,
S. PAULO

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.
Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis.
Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas
Tel. 4-1705.

LABORATORIJA

MEDICINIŠKA IŠTYRIMAS
(Nugarakaulio smegenų srauja šlapimo ir išmatų)
Tikras ir žeros.

Dr. M. KANDIA R. A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

“José Paulino”

BUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausi rusies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausias rūšių tabakas palaidas, pokeliais ir „corda“.
Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

GIETUVIŠKA

SPRUSTUVÉ

rua da Mooca, 424

Atlieka visokius spaudos darbus įvairiomis kalbomis. Darbas atliekamas švariai, greitai ir pigiai. Reikalui esant, visuomet kreipkitės tik į Lietuvišką Spauštuvę

R. da Mooca, 424

KIEKVIENO LIETUVIO
NAMUOSE

turi rasti

„Liet. Aidas Br.“

Jo kaina:

metams 12\$

pušei įmetu 7\$

(„Liet. Aidas Br.“

Adrsas] (R. da Mooca 424

(S. PAULO

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.
Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.
KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Kodėl ir mes negalime veikti bendrai?

Skaitėme Aide, kad Amerikos J. V. lietuviai, palikę nuosąly savo srovių reikalus, pradėjo veikti bendrai, daryti susirinkimus ir ruošti prakalbas Lietuvos ir Klaipėdos klausimais. Tai labai gražus apsišaukimas. Juos turėtume pasekti ir mes, nes ir mums nemažiau turi rūpėti Lietuva ir jos likimas.

Tuo tarpu mes daug energijos išievojame visai bergėdžiai, ne tai kad srovių reikalams, bet tiesiog asmeniškai kovai.

Mes barames tarp savęs, vieni kitus pravardžiuojame, statomės patriotizmo čempionais ir t. t., bet užmirštame savo tikrąsias pareigas. Mes stengiamės vieni kitus šaukšte prigrindyti, o namie šnipų pareigas, kad kita įskūsti ir nežinome nei dėl ko, nei už ką. Mes selpiamuose laikraščiuose apšaukiame kitaip manančius išdavikais, bolševikais ir t. p., bet nė vienu žodžiu nekartą neatrėmeme liejamų pykčiausių tulžies ant visos mūsų tautos, skleidžiamas didžiausias nesąmones ypač vokiškos spaudos.

Jau 15 metų, kaip esame netekę Vilniaus. Teutoniskas kryžius siekia mūsų Klaipėdos, o gal visos Lietuvos pagrobti. Bet mes to nematome.

Kodėl mes negalime pasiekti amerikiečių pavyzdžių ir, nors trumpam laikui užmiršę asmeniską kovą, pasvesti kokią valandą savo krasto klausimus apsvaistinti?

Visa tai mes galime padaryti, tik reikia noro. Gerai būtų, kad šiuo klausimu išsirtartų ir kitų srovių žmonės. Nes reikia mums susitarti ir lai kas nuo laiko visiems susirinkti ir pakalbėti tais klausimais, kurie liečia visą lietuvių tautą.

P. Lietuvis.

Mokykloms tikrai reikia susirūpinti

Aidas seniai rašė, kad mūsų mokyklos blogai pastatytos, kad kaikuose mokyklose mokytojai „mokytojai“ vos tik su pradžios mokyklos „cenzu“ įsigavę į tas vietas per malonę Mačiulio ir kad mūsų mokyklų ateitis labai liudna.

Tokie ir panašūs Aide iškelti faktai apie mokyklas buvo apšaukti bolševikiški; kas kokį žodį tardavo mokyklos reikalui, tas buvo tepamas, išgama vadinamas, kolonijos kurstytoju.

Bet štai atėjo laikas, kada tą tiesą, ką jau seniai skelbė Aidas apie mūsų mokyklas, pripažino jau ir tie, ką pirmiau pyktai spaudėsi. Jie patys jau sako, kad mūsų mokyklos, vedamos netinkamų „mokytojų“, apleistos, pradeda kriksti, vaikai iš mokyklų bėga ir tt.

Ar nereikia ir čia kolonijos įsikimo? Aišku, kad reikia. Ir tuo dalyku reikia susirūpinti. Juk tiek daug yra pasišventusių mokytojų su cenzais Lietuvoje, kurie darbo neturi, tuo tarpu pas mus mokyklose „profesorijauja“ žmonės neturį jokio supratimo apie mokslą.

Jei gerbiame mokslą ir mokyklas, tai turime jas ir išvalyti.

Tautietis.

Ne visuomenės, bet asmeniniais reikalais rūpinasi

„Lietuvis“ rašo, kad Brazilijos lietuvių ūkininkų reikalai yra tik po pieryje ir kad kolonizacijos reikalai dar nieko nėra padaryta. Tas tai tiesa. Bet ką Brazilijos liet. ūkininkai gali padaryti vien tik gerais norais be para nos? Juk Lietuvos ponai kalba kelinti metai apie lietuvių koloni-

zaciją užsieny, bet irgi toliau popiero nenuėjo, tik pasitenkina kalbomis Kalbėta taip pat buvo „pasauliniame kongrese“, bet konkretaus irgi nieko nenuartata. Tai ką Brazilijos lietuviai gali daryti ir kaip jie gali pradėti kolonizaciją, jei pas juos pinigų nėra. Čia reikalinga valdžios parama. Bet Lietuvos valdžia rūpinasi tik pavienių asmenų gerove užėiniuose, o ne visuomenės reikalais. Lietuvos valdžia šelpia įvairias karčiamas, duoda pašalpas atskiriems asmenims, kad jie skleistų tautininkiską propagnadą ir garbintų „tautos vadus“, o kur reikalingas yra bendras darbas, tai ten valdžia žiūri pro pirštus. Tad nėra ko stebėtis, kad ir Brazilijos lietuvių ūkininkų draugija nesukūrė kolonizacijos. Geriau tepasisako tie, ką kas mėnesis iš Lietuvos pinigų gauna, ką jie kolonijai gero padarė?

Ukininkas.

Kursai ir amatų mokykla

Girdėti, kad kažkokie asmenys žada steigti plačius suaugusiems bendro lavinimosi kursų ir amatų mokyklą. Kas to darbo imasi, kokiais pagrindais visa tai orgauizuojama ir iš kur bus imamos tam reikalui lėšos kol kas nežinia. Dėl to asmenys, daugiausiai žiną apie šį dalyką, turėtų

apie tai plačiau painformuoti visuomenę. Nes girdėti buvo, kad tų kursų organizavimo pasitarimas net būves kur dalyvavo visuomenės veikėjai ir laikraščių redaktoriai.

Suisinteresasavęs.

Nuo Rad. Aido redakcija apie tuos kursus ir apie amatų mokyklą jokių žinių neturį ir jokiam pasitarime nebuvo kviesta dalyvauti. Kas juos organizuoja ir ar atsakomingi asmenys imasi šio darbo, redakcija taip pat nežino.

Ką mums rašo iš Argentinos.

„Liet. Aidas Br.“ vis daugiau randa pritarėjų ir draugų ne tik Brazilijoje, bet ir užsieny. Štai ką mums raso iš Argentinos:

„Gerb. „L. Aido Br.“ Red. Gavęs vieną numerį Tamstų leidžiamo laikraščio „L. A. B.“ pasiskaityti, taip jį pamėgau, nes „L. Aidas Br.“ tikrai įdomus savo turiniu laikraštis ir dėl to jis patartinas skaityti kiekvienam, jį platinti ir palaikyti. Todėl ir aš prašau siuntinėti man šį brangų laikraštį, o aš jį stengiuos kaip galėdamas palaikyti, jį platinti ir jame bendradarbiauti. Įvertindamas Tamstų dielį pasišventimą visuomeniniame darbe, pasilieku su pagarba, „L. A. B.“

„Br. Užaitis“.

„Mėlinbarzdžiai“ lietuviai

Kaip tenka išsikalbėti su pažis-

amais, sužinai, kad ir tarp lietuvių yra „mėlinbarzdžių“, kurie turi po porą žmonių. Yra čia tokių, kurie Lietuvoj vedę, turi po kelis vaikučius, atvyko Brazilijos vienan ar kitan mėstan, vedasį antru sykiu, kūrta naujas šeimas. O kaip atsibos gyventi ši naujomis žmonomis, mes jas ir vėl vessi. Pažymėtina, kad tokie dalykai dedasi gyiliai tikinčių katalikų tarpe. O juk kunigai sako, kad tik netikį Dievų žmonės nepripažįsta šeimų.

Katalikas.

Dėl žemaičio korespondencijos

Kadangi tilpusi „Zemaičio“ korespondencija iš Curitybos miesto Aido 41 nr. buvo atšaukta Aido 44 nr., tad ir prisiųstų atšaukimų Luobas iš E. F. Alcantara nedėsime.

R.

Jeigu norite pasiųstį šventėms

pinigų į Lietuvą savo giminėms

kreipkitės rua da Mooca, 424.

Skaitydamas Aidą.

Žinosi Viską.

VILLA ZELINA
15 MINUTOS DO CENTRO DA CIDADE
TERRENOS EM PRESTACOES
PRAÇA ANTONIO PRADO 3 sob

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje villoje sau žemės skypo. Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikiame statybai medžiagą.

Raštinės: Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sobr. Tel. 2-5023
Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 114.
Vietoje: Avenida Zelina 33.

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente raštinę.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aida Br.“ Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

REIKALINGI Agentai ir Agentės dėl švaraus ir patogaus biznio. Geras uždarbis.

Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto. Rua Quintino Bocayuva, 54, 1 aukštas salė 110. (Pirmas skersgatvis Largo da Sè.

VYRAI! PONIOS! PANELĖS!

Nekeičiant savo kasdieninio darbo eigos, galite švairiu ir padoriu darbu užsidirbti į mėnesį vieną-antra ir keletą šimtų milreisų. Užtenka parašyti laišką nurodant savo antrašą ir bus atsiųsti darbo pagrindai ir paaiškinimai.

Organisação Distribuidora de Consolidadas Paulistas. Rua Quintino Bocayuva, 54, 1.º andar sala 110-113. — São Paulo.

SIUVYKLA ESTAN
ALFAIATARIA ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Sliktos siuvyklą. Tai vienintėlė, kuri dirba už prieinamas kainas ir at-ko už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams. Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Lustotį